

ere he can easily knock over breakable
is a big debate among the *Poskim* if the
his might be similar to the *Gemara* (4)
n took Shimon's animal and placed it
of another and it ate it, the placer is
gh it's not his animal. The **Minchas**
lies to a small child like in our case.
host's table places a child on his lap who
es damage, he would have to pay. **R'**
at it depends whether the obligation of a
un [the placer] doing damage (7) or an
the animal he placed there (8). According
ould have to pay and according to the
gests that they should make a monetary
n. One should certainly be careful not to
to the child in the shopping cart or some
ne child has to or should pay when he
t time *b'e'zras hashem*.

to use all damage [or pay] (as in the case of the child to whom the parent is obligated to pay even though he is not his property even if the parent is not obligated to pay for the damage). However if the parent is not obligated to pay for the damage, the parent should not be liable for the damage. The *poskim* (4) where it states that if Reuven took Shimon's animal and placed it [*Ma'amid*] next to the grain of another and it ate it, the placer is obligated to pay even though it's not his animal. The **Minchas Yitzchok** (5) held that it applies to a small child like in our case. Similarly, if a guest eating at a host's table places a child on his lap who knocks over an item or causes damage, he would have to pay. **R' Moshe Shternbuch** (6) says that it depends whether the obligation of a parent to pay for the damage is because of a man [the placer] doing damage (7) or an owner-type responsibility on the animal he placed there (8). According to the first *pshat* the parent would have to pay and according to the second, he would not. He suggests that they should make a monetary compromise and pay a portion. One should certainly be careful not to get into this question and keep the child in the shopping cart or some similar safe place. Whether the child has to or should pay when he grows up will be discussed next time *b'ezeras hashem*.

Educating a Child Not to Damage. Parents are obligated to use all their parenting skills to teach their children not to do any damage [or steal] (1). Even though there is no monetary obligation to pay (as in the next paragraph), it is fitting that parents educate by getting the child to pay [without anger or force]. Also they could pay themselves in front of the child or at least pay without him and tell him that they paid (2).

Katan [Minor] Who Damaged. If a minor [boy under the age of 13, girl under the age of 12] damaged another person's property even intentionally, he is not obligated to pay, since minors are not responsible for their deeds. The parents also have no obligation to pay. This is when a child does damage once in a while. However if the child causes damage repeatedly *Beis Din* or *Rabbonim* should step in and save others from this repeated damage. This might include making the parents pay or barring the minor from entering certain areas. This is similar to a case (3) where orphans are regularly causing damage and *Beis Din* steps in and appoints a guardian to be in charge of the orphans to make sure that they do not damage further.

Taking Child to a Store. If a parent takes a very young child to a

shlah lists [מים] water in the eye, as a מום. The *gemara* discusses a special 3 month diet that can be given to the בכור or not. מיום קביע פרוט. The brother of שמואל asks: what if we follow these instructions, & we determine this is a מיום קביע, Do we מיום or not. פרוט. The *gemara* discusses a special 3 month diet that can be given to the בכור or not. מיום קביע פרוט. The brother of שמואל asks: what if we follow these instructions, & we determine this is a מיום קביע, Do we מיום or not. פרוט. The *gemara* discusses a special 3 month diet that can be given to the בכור or not. מיום קביע פרוט. The brother of שמואל asks: what if we follow these instructions, & we determine this is a מיום קביע, Do we מיום or not. פרוט.

"a little" to avoid overburdening (and "will fetch"), acting entirely on his own. It teaches us that true *chesed* demands that we help others, not help us serve them."

R' Eliyahu Dushnitzer ז"ל (Nachal Eliyahu) would say:
 "יקח נא מעט מים" - in *Parshat Vayera*, the *pasuk* says *yukach* ("let be brought") for water, indicating Avraham delegated the task to a servant, so he modestly requested only 'a little' to avoid overburdening someone else for his own *mitzvah*. In contrast, regarding the bread, he said *ve'ekcha* ("and I will fetch"), acting entirely on his own, which allowed him to give boundlessly without limit. Ultimately, *Avraham Avinu* teaches us that true *chesed* demands not only overflowing generosity toward our guests, but also deep sensitivity toward those who help us serve them."

תשובות והנהגות ד-ש"ו (7) רשב"א ב"ק נ"ז: (8)
 תוספות שם

"Knowledge is wealth, wisdom is treasure, understanding is riches, and ignorance is poverty."		
Printed By: Quality Printing Graphic Copy & Printing (845) 352-8533	Daven & Learn IN ORDER to connect with Hashem! -each with its own form of connection.	Mazel tov to Shuie and Elana Davis and Rael & Rifky Gervis on the upcoming chasuna of Mordechai and Chanala. May they build a bavis neeman b'Yisroel!

...ונראה כדונתו ית' מעולם היתה

Mazel tov to Shuie and Elana Davis and Rael & Rifky Gervis on the upcoming chasuna of Mordechai and Chanala. May they build a havis neeman b'Yisroel

1

שבת
31, 2026
טיב הו

פרשה: ויקרא שם וגו' - על ידי אותו אשל נקרא שמו של הקב"ה אלוה לכל העולם וכלים ושותים אומר להם ברכו למי שאכלתם משלו, סבורים אתם שמשלי אכלתם, מר והיה העולם אכלתם:

פרשת ויקרא – על ידי אותו אשל נקרא שמו של הקב"ה אלוה לכל העולם. לאחר יכולים ושותים אומר להם ברכו למי שאכלתם משלו, סבורים אתם שמשלי אכלתם, משל מי מר והיה העולם אכלתם:

ש"י מספר לנו דברים כהווייתם – כך הייתה דרכו של אברהם אבינו, האכיל והשקת את יויות, ולאחר מכן ביקש מהם להודות למי שהמזון שלו הוא הקב"ה. אמנם כשמעיינים בעומק ונה של אברהם אבינו, יכולים הדברים להאיר דרכנו בעבודת הבורא.

ובתחילה נביא את תוכן דבריו של הגה"ק בעל ה'דברי יחזקאל' משינאווא ויז' (פרשת לך לך).
מקשה על כך שגבריה לא החשיב את אליעזר עבדו כבן, ואמר להקב"ה (לעיל ע"ג): 'וְהָיָה לִי אֵל' (סנהדרין ט"ז) הרי שנינו (סנהדרין ט"ז) ש'כָּל הַמֵּלֵךְ אֶת בֶּן כְּתָרָו תוֹרֵה כְּאִילוֹ לֵדוֹ', ועל תיבת
שונת בגמרא (לוימ כח) שהוא נוטריקון 'ידולה' **משקח** מתורת רבו לאחרים, ולכאורה
ישנא שאליעזר היה מובהק לאחרים עד שהיה ביכולתו גם להפיץ את תורת רבו
וראם כן שפיר נחשב כאילו באחרם לידו. ועוד שיהי' באחרם לידו.

תהליך שהתואר 'תלמיד' אינו ראוי אלא לזה העומד על דעת רבו ומבין את עומק כוונותיו בכל נגותו, ומתוך כך יכול להשיג דרך חדשה בעבודת הבורא; כלומר, מאחר שמבין את עומק כוונתו של רבו, הוא גם מבין באילו מצבים ראויות הליכות אלו להיעשות, ובאילו מצבים לא. לעומד לעומד בדריכות אחרות, תלמיד זה, היורד לסוף דעתו של רבו, נחשב לתלמיד הגון; כי לא אולי משכשול על ידי הליכות אלו, מה שאכן כך בתלמיד שאינו יורד לסוף דעתו של רבו, אלא כיוון שייקבע בעקבות רבו בכל מצב, גם במצבים שהליכות אלו רצויות.

לאור יסוד זה מסביר הרמ"ק משינאוואו יו"צ, שאליעור אל זכה לדרת לעומק דעתו של אברהם שאמרו חז"ל שהיה 'דולה ומשקה מתורת רבו לאחרים' רצונם לומר שכמו שראה אצל רבו כך עושה, בלא דעת וכוונה, וכך גם לימד לאחרים לעשות, ולכן לא התרצה אברהם בתלמיד ומורת שהיה נחשב כבן, ושפיר טען לפני הקב"ה 'ח' לילא נתת רוע', כי אין זו בגדר בן. ומובן גם ששון שהשיבו הקב"ה 'לא יירשך זה כי אם אשר צא ממעי' כי לכאורה הכפיל את דבריו, כי אחר שאמר לו 'לא יירשך זה' כבר הבין אברהם שיזכה לבן, ולמה חוסף 'כי אם אשר צא ממעי', גם לפי ההסבר הנ"ל בדברי אברהם שי לומר שהשיבו הקב"ה שאותו בן שיוולד לו יהיה גם מידת הגון, ויבין ג' עומק פנימיות עבודתו, והוא 'אשר **ממעין** מלשון **פנימיות**' – שיציאתו אבות אתו 'ח' תהיה מתוך השגת פנימיות. ושפיר מבין לפי זה חז"ל שהלך ביעקב בעקבות אביו ולא בורא את הש"ת במידת 'חסד' כי אם ב'גבורה', היה זה מפני שראה שהשתנו המצבים, והבין לאור המצב הנוכחי היה גם אברהם עובד את ה' ב'גבורה' עתה"ד.

ואלו הדברים יש להם סעד ממאמרם של רש"י שלפנינו, בו נאמר שאברהם עבד את בורא
 וידת החסד – הוא היטיב לבריות בזה שהאביל והשקה אותם; אמנם מסוף דבריו רואים שלא
 היתה פעולת החסד תכלית לעצמה, היתה גם נקודה פנימית לפעולה זו, והיא לגייר גרים
 כנכנסים תחת כנפי השכינה, כמו שאמר חכמים (סנהדרין קג): 'אדולה לגימה שמקדבת את
 ועל כן, אחר שסעדו אצלו ובאו להודות לו, היה ביכולתו לשבר את אוננם שלא משלו
 ואלו הלידות להקדיש להם' ואז היה לבם פתוח לַיהוָה אונייהם לדברי אברהם
 ויפליחו שישמחו בברכה.

ש פרשת וירא - כ' מרחש
Parshas Vayeira - October
עדות ילין

תשפ"ז
Shabbos
אתבונן

טיב התבלין **עדותיך אתבונן**

החובת הלבבות (שער הבטחון, פתיחה) כתב דבר נפלא, שלוש מכת בטחון בהש"ת ניצל כל העיר של צוער. דברים נוראים! וזהו מורה על גודל כחן של מדת המלכות. הנה דימה החורב הכרות הבטחון לחסל האלמיה – והוא מי

השנייה היא שיש להבחין בין חובות הלבבות לבין חובות הכסף. חובות הכסף הם חובות שיש להן תשלום כספי, והחובות הללו הן חובות שיש להן תשלום כספי. חובות הלבבות הם חובות שיש להן תשלום רגשי, והחובות הללו הן חובות שיש להן תשלום רגשי. חובות הכסף הם חובות שיש להן תשלום כספי, והחובות הללו הן חובות שיש להן תשלום כספי. חובות הלבבות הם חובות שיש להן תשלום רגשי, והחובות הללו הן חובות שיש להן תשלום רגשי.

ודברי החובות הלבבות צריך ביאר טובה, דהיכן מצינו שלוש היה בוטח בה', ביבכות בטחוננו ניצל עיר של צועד, הלא לוט לא היה מן העושים רצון ה', כמו שאמרו חז"ל (ב"ב מא, ז) "יסייע לו מקדם" – הסיע עצמו מקדמונו של עולם אמר אי אפשר לא באברם ולא באלוקים?

ונראה לומר לבאר כוונת החובות הלבבות, דהנה המלאכים באו אל לוט ואמרו שהקב"ה עתיד להפוך ולהשחית עיר של סדום. ולוט האמין להם שבאמת כן יעשה הקב"ה. ושמע אל המלאכים והלך לחתנו לומר להם לצאת מן העיר של סדום כי הקב"ה עתיד להפוך את סדום. אמנם חתניו של לוט, לא האמינו כלל והיה כבמניניהם כצחוק, והם לא נסו מסדום. וחזינו מזה שהגם שלוט לא היה צדיק כדמצינו מ"מ עדיין היה לו אמונה בהש"ת, שאחר שהמלאכים אמרו לו שכן יעשה הקב"ה האמין להם באמונה שלמה. וכיון שכן, לא ריבוכות האמונה וחסותו של לוט וזה להציל כל העיר של צוער, דהוה גודל הכחשל מדת הבטחון.

וזהו ממש כדברי חז"ל (ילקוט שמעוני תהלים רמז תשי"ט): "אפילו רשע ובוטח
בה' יסובבנו", ע"כ. הרי אפילו מי שהוא רשע ואין בידו שום מעשים טובים
עדיין יכול ליזכות לישועת ה' בזכות בטחונו בהש"ת.

וזהו לימוד נפלא, דאס לױט שהיה רשע, וזכה לישועת ה' באופן נפלא בזכות בטחונו, על אחת כמה וכמה קר״ח בן בנו של קר״ח מי שאינו רשע, ומשתדל לעשות רצונו של השי״ת יזכה לישועת ה' בזכות בטחונו בוי״ת.

וְהָיָה פֶקֶד אֶת שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמַר וַיַּעַשׂ ה' לְשָׂרָה כַּאֲשֶׁר דָּבַר ... (כ"א-כ"ב)

The beauty of this divine promise came to life in the home of the Levenbergs.

Finding a rental, however, proved much harder than anticipated. Knowing Mrs. Levenberg had an unused attic, the boys asked if they could stay with her temporarily. Having hosted them for many *Shabbos* meals over the years, she welcomed them in with open arms.

Despite the daily inconveniences, Mrs. Levenberg refused to feel resentment. She reminded herself how precious the *mitzvah* was and genuinely wanted to help them move forward to build their own families.

From that moment on, Mrs. Levenberg included all four young men in her daily *tefillos*. With tears and devotion, she begged *Hashem* to help each of them find his *bashert*, build a faithful Jewish home, and finally settle into a place of his own.

At the wedding of one of the boys, the *shadchan* approached Rabbi Levenberg and requested that he pay the *shadchanus* fee. Technically, Rabbi Levenberg had no legal or financial obligation to pay; he was neither their father nor their legal guardian. Unsure of how to proceed, he called his Rav for guidance. The Rav offered a simple reply: "Pay the *shadchanus* fee. Let it be a *zechus* for your own son." Rabbi Levenberg gladly paid the fee.

That very suggestion blossomed into a *shidduch*, which quickly led to an engagement.

תורת הצבי על הפטרות DEEP, PENETRATING ANALYSIS OF THE WEEKLY HAFTORAH ויאמר למועד הזה כעת חיה את חבקת בן ... (מלכים ד-ב)

DEEP, PENETRATING ANALYSIS OF THE WEEKLY HAFTORAH

R' Shlomo Ephraim Luntschitz ז"ל (Kli Yakar) makes a stunning connection between *Sarah Imeinu* and the woman from the city of Shunam. **Rashi** states that the *Ishah uShunamis* would always have a prepared meal in her home for a guest, so that when one arrived at her doorstep, they would not have to wait long. Since the primary job of a mother is to

This incredible way of performing the *mitzvah* of *Hachnosas Orchim* mirrored the way *Avraham Avinu* and Sarah did it in their home, and so the similarity between them is picture-perfect.

People tend to think that the greats of the generation “have it all” and get whatever they want, however, this is not always true. Sometimes, just going about one’s day and doing the right thing can merit a person the very thing he is longing for.

CONCEPTS IN AVODAS HALEV FROM THE FAMILY OF R' CHAIM YOSEF KOFMAN ZT"l

ed. The *Medrash Tanchuma* says:

Perhaps we can suggest another 2 *machshavos*. Later in the *parsha* the *Malach* appeared to Avraham, "congratulating" him on his triumphs, and said, עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה. The tenses here seemingly do not match; עתה means now, while ידעתי is in the past; I knew. It should've rather said ועתה יודע אני. R' Gedalia answers that his passing the tenth and final *nisayon* was testimony that throughout all of them he was a ירא אלקים. Hence, the now – the present, retroactively mirrored the past. Maybe that's what the *medrash* means as well; noting Avraham's level of *yiras shamayim*.

משל למה הדבר דומה

One year, the sisters stood alone beside his grave. The minyan was silent. No crowd. No *minyan*. Just three daughters longing to honor their father along with their mother. And then suddenly, one sister broke down. Weeping uncontrollably, she cried out to *Hashem*: “We ask only from

Years passed. All three daughters married. The first had four sons, the second had four, and the third had two; exactly ten boys! A complete *minyan*! Afterward, they primarily had daughters. Those ten boys grew up to become the very *minyan* prayed for beside that lonely grave.

**ויפצרו באיש בלום מאד ויגשו לשבר
הדלת (יז-יח)**

**INSIGHTFUL TORAH THOUGHTS ON THE WEEKLY
SEDRA TO LEARN AND TO ENJOY BY R' MOSHE GELB**

As the **Vilna Gaon** $\pi^{\prime}l$ writes in *Mishlei* (4:13), we are only here in this world to break our *middos*, the deficiencies in our character with which we were born. To be *mentchlich* is just that — to be a *mentch*.

And the way to do this, says the *Gaon*, is to learn *mussar*, even a few minutes a day makes a big difference. May *Hashem* help us become the best version of ourselves we can be.
